

संगणकीय प्रकल्प अंमलबजावणी समिती स्थापन करणेबाबत

महाराष्ट्र शासन,
जलसंपदा विभाग,
शासन निर्णय क्र. सीओएम २००७/(२०३/०७)/संगणकार्यक्रम कक्ष
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांक : २३ मार्च २००७

वाचावे :- सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. सीओएम १००१/प्र.क्र.१७४/०१/३९, दिनांक २९/१०/२००१.

प्रस्तावना :-

माहिती तंत्रज्ञानाचा सुयोग्य वापर करून राज्याचे प्रशासन अधिक गतीमान तसेच लोकाभिमुख करण्याच्या दृष्टीने प्रशासकीय कामकाजाचे संगणीकरण करण्याचा निर्णय शासनाने घेतला आहे. सदर कार्यक्रमाची अंमलबजावणी व सुसूत्रिकरणासाठी सामान्य प्रशासन विभागाच्या नियंत्रणाखाली माहिती तंत्रज्ञान संचालनालयाची स्थापना केल्यानंतर शासकीय कामकाजाचे संपूर्ण संगणकीयकरण करण्याबाबतची कार्यपद्धती उपरोक्त सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. सीओएम १००१/प्र.क्र.१७४/०१/३९, दिनांक २९/१०/२००१ अन्वये विहित करण्यात आली आहे. तदनुषंगाने संगणकीय प्रकल्पावरील एकूण खर्चाच्या रकमेनुसार त्यांचे छोटे प्रकल्प व मोठे प्रकल्प असे वर्गीकरण करून सदर प्रकल्पांची अंमलबजावणी करण्याची कार्यपद्धती निश्चित केली आहे. त्यापैकी मोठ्या संगणकीय प्रकल्पांच्या अंमलबजावणीसाठी संबंधित प्रशासकीय विभागांनी विभागीय समितीची स्थापना करणे उक्त शासन निर्णयानुसार अनिवार्य असल्याने अशी समिती जलसंपदा विभागात स्थापन करणे विचाराधीन होते. तदनुसार शासनाने खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे :-

शासन निर्णय :-

विभागाचे संगणीकरणाचे प्रकल्प, छोटे प्रकल्प व मोठे प्रकल्प अशा दोन भागात खालीलप्रमाणे वर्गीकृत करण्यात येत आहे.

प्रकल्पाचा प्रकार	प्रकल्पाची एकूण किंमत	
	हार्डवेअर कम्पोनेंट (अ)	सॉफ्टवेअर कम्पोनेंट (ब)
छोटे प्रकल्प	रु.५.०० लक्ष पर्यंत	रु.२.०० लक्ष पर्यंत
मोठे प्रकल्प	रु.५.०० लक्ष पेक्षा अधिक	रु.२.०० लक्ष पेक्षा अधिक

वरीलपैकी जलसंपदा विभागांतर्गत मोठे संगणकीय प्रकल्प राबविण्यासाठी खालीलप्रमाणे संगणकीय प्रकल्प अंमलबजावणी समितीची स्थापना करण्यात येत आहे.

१) प्रधान सचिव/सचिव (जलसंपदा)	-	पदसिध्द अध्यक्ष (★)
२) संचालक (मा..तं.सं.)	-	सदस्य
३) उपसचिव - नियोजन विभाग	-	सदस्य
४) उपसचिव - वित्त विभाग	-	सदस्य
५) उपसचिव (मोप्र-१) - जलसंपदा विभाग	-	सदस्य
६) सह सचिव (सेवा)/उप सचिव (सेवा)	-	सदस्य सचिव

उपरोक्त समिती प्रस्तावित संगणकीय प्रकल्पांबाबत गुणवत्ता तसेच उपयोगितेनुसार मंजूरीबाबत निर्णय घेईल.

(★) अध्यक्षांच्या अनुपस्थितीत अथवा अन्यथा अध्यक्षांनी निर्देशित केलेल्या सचिव दर्जाचे अधिकारी समितीचे कामकाज पाहतील.

समितीस आवश्यकता वाटल्यास बाहेरील तज व्यक्तीची नेमणूक करता येईल. तसेच, यापूर्वी संगणकीकरणाचे काम यशस्वीपणे पार पाडणाऱ्या अधिकाऱ्याचा समावेश देखील करता येईल. त्याचबरोबर ज्या ठिकाणी जीआयएस आज्ञावली विकसनाचा संबंध असेल तेथे एम.आर.एस.ए.सी.(M.R.S.A.C) नागपूर यांच्या प्रतिनिधीचा समावेश करण्यात येईल.

सदर प्रकल्पाशी इतर विभाग/कार्यालये यांचा संबंध येणार असल्यास अथवा याचा फायदा त्यांना मिळणार असल्यास त्या विभाग/कार्यालयांशी विचारविनिमय करून प्रकल्प राबविण्याचा निर्णय घेण्यात येईल. यासाठी संबंधित विभागाच्या प्रतिनिधींची अंमलबजावणी समितीत सदस्य म्हणून नियुक्ती करण्यात येईल.

प्रकल्प अंमलबजावणी समितीद्वारे मंजुर झालेल्या प्रकल्पास प्रशासकीय मान्यता देण्याचे अधिकार संबंधित विभागास शासन निर्णय वित्त विभाग क्र. विअप्र १०००/प्र.क्र.४६/२००१/विनियम, दि. ११ जुलै २००१ चे परिशिष्टामधील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, तील भाग पहिला उपविभाग ३ च्या अनुक्रमांक ४ परिच्छेद क्र. २७(दोन) नुसार राहतील. अशा प्रकारे संबंधित विभागाने मान्यता दिलेल्या प्रकल्पास अंमलबजावणीसाठी वित्त विभाग, नियोजन विभाग किंवा माहिती तंत्रज्ञान विभाग यांच्या मान्यतेची आवश्यकता राहणार नाही. ही मान्यता देतांना समितीने वरील सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. सीओएम १००१/प्र.क्र.१७४/०१/३९, दिनांक २९/१०/२००१ च्या परिच्छेद ९ ची अंमलबजावणी

कटाक्षाने होईल याची दक्षता घ्यावी. कोणताही प्रकल्प राबविण्याबाबत एकवाक्यता झाली नाही तर असे प्रकल्प उच्चाधिकार समितीकडे मान्यतेस्तव सादर करण्यात येतील.

विभागीय अंमलबजावणी समिती संगणीकरणाच्या प्रकल्पाची व्याप्ती ठरवेल आणि प्रकल्पाच्या व्याप्तीबाबतचा तपशील असलेले User Requirement Document तयार करेल.

संगणकीकरणाचे मोठे प्रकल्प राबविण्याची कार्यपद्धती परिशिष्ट १ मध्ये विशद करण्यात आली आहे. यामध्ये मुख्यत्वेकरून अंमलबजावणी समितीला Prefeasibility Study करणे तसेच User Requirement Document अंतिम करणे आणि आय. टी. सोल्युशन प्रोव्हाडर्सच्या यादीतून कंपनीस बोलावणे आणि त्यांना काम सोपविणे या बाबींचा अंतर्भाव आहे.

सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. सीओएम १००१/प्र.क्र.१७४/०१/३९, दिनांक २९/१०/२००१ मधील सर्व तरतुदी प्रकरणपरत्वे प्रस्तुत मोठे संगणकीय प्रकल्प अंमलबजावणी समितीच्या कार्यपद्धतीस लागू असतील.

अपवादात्मक परिस्थितीत, प्रशासकीय अडचणीमुळे, वेळेअभावी अथवा अल्प प्रमाणात प्रस्ताव (एक अथवा दोन) समितीसमोर निर्णयार्थ सादर होणार असतील तर अध्यक्षांच्या सहमतीने औपचारिक बैठक न बोलाविता आवश्यक प्रस्ताव समितीच्या सर्व सदस्यांमध्ये चक्रिय पद्धतीने मान्यतेसाठी फिरविण्यात येईल. यामध्ये आवश्यक प्रस्ताव धारिकेमधून चक्रिय पद्धतीने फिरविणे अपेक्षित आहे.

प्रस्तुत शासन निर्णय जलसंपदा विभाग, मंत्रालय (खुद), जलसंपदा विभागाच्या नियंत्रणाखालील सर्व क्षेत्रिय कार्यालये तसेच संस्थांना लागू राहील.

प्रस्तुत शासन निर्णय उपरोक्त सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र. सीओएम १००१/प्र.क्र.१७४/०१/३९, दि. २९/१०/२००१ अन्वये दिलेल्या निदेशांच्या अनुषंगाने निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २००७०३२३१४०४०२०० असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

सहपत्र - परिशिष्ट-१(ईंग्रजी)

(वि. वि. पाचकवडे)
(वि. वि. पाचकवडे)
शासनाचे अवर सचिव

प्रति,

मा.मंत्री, जलसंपदा (महाराष्ट्र कृष्णा खोरे महामंडळ वगळून), महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,

मा.मंत्री, जलसंपदा ((महाराष्ट्र कृष्णा खोरे महामंडळ), महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई,

मा.मंत्री, खारजमिनी, महाराष्ट्र राज्य मंत्रालय, मुंबई,

मा. राज्यमंत्री (जलसंपदा), महाराष्ट्र राज्य मंत्रालय, मुंबई,

प्रत,

सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई

सचिव (लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

सह सचिव (सेवा) जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई

अवर सचिव (गृ व्य) जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई

प्रत

सचिव,(माहिती तंत्रज्ञान), सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

संचालक, माहिती व तंत्रज्ञान संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई,

प्रत,

सर्व कार्यकारी संचालक, पाटबंधारे विकास महामंडळे, महाराष्ट्र राज्य,

सर्व मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग/मुख्य अभियंता व मुख्य प्रशासक, लाक्षेविप्रा औरंगाबाद,

सर्व अधीक्षक अभियंता व परिमंडळीय अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य,

सर्व अधीक्षक अभियंता/कार्यकारी अभियंता, महाराष्ट्र राज्य,

प्रत,

सर्व अधिकारी व कार्यासने, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई,

संगणक कार्यक्रम कक्ष - संग्रहार्थ.

(सा. प.वि., शास-1 निर्णय क्रमांक : सीओएम १००१/प्र.क्र. १७४/०१/३९ दि. २९.१०.२००१ चे
सहपत्र)

Procedure for departmental major computerisation projects

1. Pre-feasibility Study by IT Solution Provider

- 1.1. The department will decide the category of IT Solution Providers that will be capable of carrying out the work successfully.
- 1.2. Wherever software development of more than Rs. 2.00 lakh is involved, the departments can invite all (or some) of the IT Solution Providers from the relevant category / panel to conduct a pre-feasibility study at their own cost. The department will make a presentation of their requirements to the solution providers. In case it is felt necessary, another meeting may be held to clarify the scope of work to the solution providers after about a week.
- 1.3. The solution providers may thereafter be asked to conduct a pre-feasibility study at their own cost. This study should be completed in a specified time frame.
- 1.4. The IT Solution Providers will interact with the working group of the department so as to understand the scope of work to be done and prepare their Pre-feasibility report. Pre-feasibility report shall clearly specify the scope of work, the broad methodology to be adopted, identify the reengineering necessary to derive maximum benefits from the proposed computerization, the interactions of the proposed software with other stakeholders (other government departments, public), as well as the benefits that will occur as a result of implementing the project, etc. A suggested format for this report is in **Annexure 3**.
- 1.5. Such pre-feasibility studies shall be presented to a committee to be constituted by the department. This committee may include some outside experts, representatives of departments that have similar process or where interaction between them is more, and from the DIT. This study may indicate the approximate costs as well as the benefits (in financial & other terms) that can be expected. It is desirable that the benefits will be commensurate with the expenditure on computerizing.
- 1.6. After such presentations, the department shall choose the best methodology for computerization. It is also desirable to arrive at the optimum solution by combining components from more than one pre-feasibility report. The objective would be to freeze the 'User Requirement Document' of the department at this stage.

2. Selection of IT Solution Provider -

- 2.1. The departments would have two alternatives for awarding the work. It can either decide to carry out the computerization at government cost, or it may decide to have this done through an application service provider (Outsourcing and actual running of system) who makes the initial investment and is paid through agreed upon rate per transaction basis.

Alternative 1

- 2.2 Bids shall be invited based on the 'User Requirement Document' from IT Solution Providers in the relevant category, and those who have carried out the pre-feasibility study. The department may also qualify only those Solution Providers who have presented a pre-feasibility study meeting with a minimum quality.
- 2.3 The Bid Document should be got approved from the DIT. A standard set of Bid Document will shortly be made available by DIT and can be used as an initial draft by the department.
- 2.4 The bid should in two parts. First part (Technical Bid) shall indicate detailed proposal, including service levels to be offered by IT Solution Providers. The technical bid could be evaluated on the basis of the following parameters:-

Sr. No.	Criteria	Maximum Points
1	Past success in computerizing other government offices.	20
2	Approach and methodology to be adopted for software development. (Higher score to be given for extent of discussions and user involvement proposed.)	30
3	Time Frame for completing the assignment.	10
4	Extent of responsibility accepted for successful implementation & use of proposed system.	20
5	Extent of training, support and handholding offered at the time of implementation.	10
6	Guaranteed post project services such as software maintenance, facility management, etc.	10

- 2.5 Each of the IT Solution Providers can be required to make a presentation for their proposal. This presentation can be made to a Committee as in Para 1.5 above. This committee will evaluate the Technical Bid, and determine the service level that is offered and mark the same at the end of each presentation.
- 2.6 The Price Bid of IT Solution Providers who obtain a certain minimum score in the technical presentation shall be opened. It is expected that at least three IT solution Providers qualify for the opening of the price bid
- 2.7 The price bid will also contain the manpower rate for carrying out activities that could not be conceived at the time of initial bid. The evaluation procedure will indicate a minimum number of man-hours that will be taken into account while determining the total cost of the project.

- 2.8 The department will then award the contract based on the lowest cost of the project based on the bid price.
- 2.9 The departments will be at liberty to appoint more than one IT Solution Providers, if the range of proposed activities to be undertaken for computerization is fairly large and distinct. It would however be desirable to give the responsibility of overall coordination and control to only one IT Solution Provider who would ensure that individual software are properly integrated amongst each other and redundancy of data is avoided. This would be included in the scope of the work and thus the effort would be accounted for in the price bid.

Alternative 2

- 2.10 Where the department wishes to carry out the computerization through an Application Service Provider, who may be interested in developing and delivering a system at its own cost and recover the cost based on the actual transactions, the department may select an appropriate agency through an open bid.
- 2.11 The Application Service Providers will, in such cases, bid for the transaction charges payable. The period for which the right to collect transaction charges may be specified. This period may typically be for five years. This right to recover the predetermined transaction charge may either be from the public or from the department directly.
- 2.12 In addition to developing the software as per the 'User Requirement Document' of the department, such private vendors may also finance the hardware required for implementing such a system.
- 2.13 While calling for bids the department would be required to specify the service levels that are to be guaranteed by Application Solution Providers.
- 2.14 Software along with source code, documentation and Intellectual Property Rights should vest with the government alongwith all rights of usage within the state.
- 2.15 The hardware would also vest with the government at the end of the contract period.
- 2.16 The contract may contain clauses for premature termination in case either side fails to keep up to its commitment or otherwise. An essential condition would be that the hardware and software becomes government property in case there is a premature termination of the agreement. The Application Service Provider would be entitled to a predetermined financial compensation on a tapering scale.